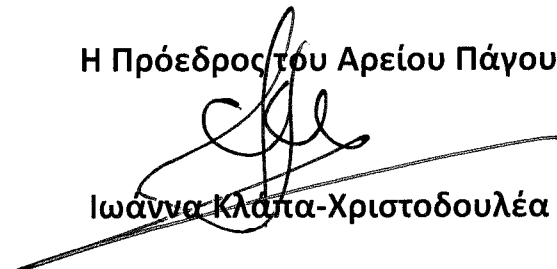

Η Δημοκρατία απαιτεί σεβασμό στους θεσμούς.

Η διαδικασία ορισμού εφέτη ως ανακριτή επί υποθέσεων εξαιρετικής σημασίας ρυθμίζεται από τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συγκεκριμένα τόσο από τις διατάξεις του άρθρου 28 του προϊσχύσαντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας όσο και από αυτές (ομοίου περιεχομένου) του άρθρου 29 του ίδιου Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το ν. 4620/2019 και ισχύει μέχρι σήμερα. Η συνδρομή νόμιμης περίπτωσης ορισμού εφέτη ως ανακριτή προτείνεται από τον εισαγγελέα εφετών και περί αυτής αποφαινεται το δικαστήριο των μελών (ολομέλεια) του αρμοδίου κατά τόπο εφετείου, που συνεδριάζει σε συμβούλιο, το οποίο και αποφαινεται περί αυτής αποφασιστικά. Σε καταφατική περίπτωση, το ως άνω δικαστήριο ορίζει, επίσης αποφασιστικά, με ονομαστική ψηφοφορία, ένα εκ των μελών του ως ανακριτή ή ακόμη τον επίκουρο τούτου, αν θεωρεί ότι απαιτείται από το εύρος της υποθέσεως καθώς και τον αναπληρωτή του, που, κατά την κρίση του, είναι ικανοί να διενεργήσουν και να ολοκληρώσουν την ανάκριση, ακόμη και όταν αυτή έχει ήδη ανατεθεί σε ανακριτή πρωτοδίκη, ο οποίος οφείλει να διακόψει κάθε ανακριτική ενέργεια επί της συγκεκριμένης υποθέσεως και να διαβιβάσει τη δικογραφία στον ορισθέντα εφέτη ανακριτή. Μέχρι σήμερα, πλείστες ιδιαίτερα σοβαρές υποθέσεις ανατέθηκαν, νομοτύπως, σε εφέτες ανακριτές. Ενδεικτικά, αναφέρονται: η ανάκριση για τα εγκλήματα των τρομοκρατικών οργανώσεων 17 Νοέμβρη και ΕΛΑ, η ανάκριση για το Βατοπέδι, τα δομημένα ομόλογα, τα παραδικαστικά κυκλώματα, την υπόθεση της SIEMENS, την υπόθεση τρομοκρατίας και την υπόθεση της εγκληματικής οργάνωσης της ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ, με αντίστοιχες αποφάσεις της Ολομέλειας του Εφετείου Αθηνών, την υπόθεση των Ζωνιανών στην Κρήτη, με απόφαση της Ολομέλειας του Εφετείου Κρήτης και, τελευταία, για την υπόθεση των Τεμπών, με απόφαση της Ολομέλειας του Εφετείου Λάρισας. Πρέπει να επισημανθεί ότι μέχρι σήμερα ουδείς **θεσμικός παράγων** αμφισβήτησε την εγκυρότητα της ανωτέρω διαδικασίας. Αντίθετα, συνήγοροι και εμπλακέντες διάδικοι εξέφραζαν την εμπιστοσύνη σε πρόσωπα μείζονος εμπειρίας και νομομάθειας, ήτοι σε ανώτερους δικαστικούς λειτουργούς.

Διαφωνίες, ασφαλώς, μπορούν να εκφραστούν, θεσμικά, για δικαστικές αποφάσεις ή δικαστικές ενέργειες και δράσεις. Ο σχολιασμός, άλλωστε, δικαστικών αποφάσεων είναι ουσιώδες στοιχείο λειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος. Η διαφωνία, όμως, σε νομική προσέγγιση και ερμηνεία δεν μπορεί να εκφραστεί από οποιονδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο, με λοιδορία, απειλητικές εκφράσεις, υποτίμηση, προσβολή και καθύβριση των θεσμών και των κανόνων, μέσα από τους οποίους η δημοκρατία καθορίζει τα πλαίσια λειτουργίας των θεσμών. Είναι προφανές ότι η ρήξη με τους θεσμούς πλήττει καίρια τη δημοκρατία και μάλιστα πενήντα χρόνια μετά την αποκατάστασή της. Σε κάθε περίπτωση, όμως, ο δικαστής οφείλει να συνεχίσει να δεσμεύεται μόνον από το νόμο και τη συνείδησή του, εξοπλισμένος από το Σύνταγμα με τις εγγυήσεις της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας.

Η Πρόεδρος του Αρείου Πάγου

Ιωάννα Κλάπα-Χριστοδουλέα